

Herdenking van de heer H.J. (Hendrik Johan) Hoekstra

Op 10 april jongstleden is op 84-jarige leeftijd de heer Hendrik Johan Hoekstra overleden. Hij was van 1983 tot 1986 lid van de Eerste Kamer voor de fractie van de CPN, de Communistische Partij Nederland.

Henk Hoekstra, geboren in 1924 in Amsterdam, doorliep in zijn jonge jaren de Electrotechnische school. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was hij actief in het verzet. Opgeroepen om in Kiel aan Duitse onderzeeboten te gaan bouwen, dook hij onder. Na de oorlog werkte hij enkele jaren als liftmonteur en werd hij lid van het hoofdbestuur van het Algemeen Nederlands Jeugdverbond.

Reeds in 1944 werd hij lid van de CPN. Vanaf 1952 was hij lid van het hoofdbestuur van de partij. Een lidmaatschap dat hij ruim dertig jaren invulling heeft gegeven. Begin jaren zestig bekleedde hij de functie van secretaris van het partijbestuur van de CPN om vervolgens in 1968 voorzitter van de partij te worden. Ruim veertien jaren was hij in die functie boegbeeld van zijn partij. Tijdens zijn voorzitterschap was hij – van juni 1963 tot eind 1977 - lid van de Tweede Kamer. Na het neerleggen van het partijvoorzitterschap werd Henk Hoekstra lid van de Eerste Kamer, waar hij vooral over sociale en buitenlandse zaken sprak.

Zijn kandidatuur voor de Eerste Kamer werd gemotiveerd met zijn politieke ervaring gekoppeld aan zijn inzet voor partijpolitieke vernieuwingen. Henk Hoekstra was groot voorstander van samenwerking tussen CPN, PSP en PPR, te beginnen vanaf de basis, van onderop door samenwerking in gemeenteraden en in actiecomités. Hij stelde: “Er is op allerlei terreinen eenheid van actie tussen linkse mensen, maar die vindt geen politieke lading om daarmee structureel iets tot stand te brengen. Als linkse politici spreken over de noodzaak van een andere politiek maar daartoe niet het instrument van machtsvorming willen scheppen, zijn het fraseurs”. Ten aanzien van wat hij “verstokt sectarisme” noemde stelde hij kernachtig: “Op het punt van je beginselen hoef je geen compromissen te sluiten, maar je beginselen mogen compromissen ook niet in de weg staan”. Lang bepleitte hij een confederatie van de drie genoemde progressieve partijen, zodat de eigen identiteit gehandhaafd en beleefd kon worden. “Mensen zonder eigen identiteit zijn toch ook niet interessant?”, zei hij. Over zijn partijvoorzitterschap blikt hij zelf als volgt terug: “Ik heb ze bij elkaar gehouden. Je hebt in een partij als de onze bindende krachten nodig. Mensen die niet zo spectaculair optreden maar scheuringen weten te voorkomen. Dat heeft me ook altijd het meeste getrokken”.

De eerste bijdrage van de heer Hoekstra in de Eerste Kamer betrof het wetsvoorstel tot oprichting van de Stichting Informatie- en Coördinatie-orgaan Dienstverlening Oorlogsgetroffenen. De heer Hoekstra riep op het wetsvoorstel niet alleen zakelijk te bezien, hij sprak over de noodzaak positief te reageren op de gevoelens van solidariteit met hen die offerden voor vrijheid en democratie en die zich hebben ingezet in de strijd tegen racisme en fascisme. Bij zijn afscheid als Eerste Kamerlid, twee weken voordat de Kamer opnieuw over de oorlogsslachtoffers zou debatteren, sprak de toenmalige Kamervoorzitter: " De manier waarop u uw gedachten naar voren wist te brengen als het ging over de bezettingsjaren, toen wij allen in grote kameraadschap ons gezamenlijk verzetten tegen het nationaal-socialisme, heeft mij altijd zeer geroerd".

Henk Hoekstra is heengegaan, zoals de overlijdensadvertentie het verwoordt: moegestreden, na een intensief en bewogen leven. De Eerste Kamer is hem dankbaar voor wie hij was en wat hij heeft bijgedragen aan onze samenleving. Moge dit een steun zijn voor zijn familie bij het verwerken van hun verdriet.

Ik verzoek u om een moment van stilte.